

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1093456/2

בבית הדין הרבני האזורי חיפה

לפני כבוד הדיינים:

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד

התובע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד מוני-שמעון עזורה)

נגד

הנתבעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד ג'קלין סויד כרכבי)

הנדון: גירושין - ייצוג על ידי עורך דין מתמחה בדיון

החלטה

בפנינו תביעת גירושין של הבעל. כמו כן תביעתו להחזקת ילדים.

הבעל ובאת כוחו הופיעו לדיון. באת כוח האישה הופיעה ועמה הופיע מתמחה ממשרדה, אך האישה עצמה לא הופיעה.

נזכיר כי בית הדין דחה את הבקשות לאי הופעתה של הנתבעת וכן דחה את הבקשות לביטול הדיון בטענה שאין לבית הדין את הסמכות לדון בהחזקת ילדים.

ייצוג מתמחה (אחי הנתבעת) בדיון

בפתח הדיון ובכניסה לאולם, טענה באת כוח התובע שעורך הדין שרוצה לטעון בשם האישה הינו אחי האישה, וכן אין לו סמכות לייצג כי הוא רק מתמחה.

באת כוח הנתבעת השיבה כי הוא מתמחה מהמשרד שלה, והיא רוצה שהוא ייצג. היא הוסיפה כי יש לו אישור מהלשכה לייצג. על פי הכללים, מתמחה יכול לייצג לאתר חצי שנה של התמחות.

בשלב זה, אחי הנתבעת התריס כלפי באת כוח התובעת: "נסיעה טובה", ברמזו כי היא יכולה לפרוש (כך מבין בית הדין וכך היא ההבנה הפשוטה של המסר הקצר).

בית הדין העיר לאחי הנתבעת כי הערה מזלזלת, אין לה מקום בבית הדין, ואינה יכולה להיות חלק מתרבות שיח מכובדת בהיכל המשפט.

בית הדין בחן את העניין, ומתברר כי בניגוד לטענתו, אין לאחי הנתבעת אישור כלשהו, המצדיק את הופעתו לשם ייצוג בדיון זה.

בשלב זה הצדדים התבקשו להמתין מחוץ לאולם הדיונים, ובית הדין בחן את הטענות באשר לייצוג אחי הנתבעת את אחותו.

לאחר מספר דקות, הצדדים הושבו לאולם, ובית הדין הודיע להם את החלטתו כדלהלן:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

החלטת ביניים – אין היתר למתמחה לטעון בדיון בבית הדין הרבני

ובכן, אמנם בסעיף 37 לחוק לשכת עורכי הדין נאמר:

37. בששת החדשים האחרונים לתקופת התמחותו רשאי מתמחה לייצג שולחי מאמנו בבית משפט השלום, ובלבד שהמאמן יהיה נוכח בבית המשפט או שבית המשפט הרשהו להמשיך בייצוג אף בהעדר המאמן.

והיה יכול להשתמע מכך כי צודק אחי הנתבעת, ולאחר ששה חודשי התמחות הוא כבר יכול לייצג בבית הדין. אולם למעשה, בית הדין הרבני אינו "בית המשפט השלום", ולגביו חלים הוראות תקנה נ(1) לתקנות הדיון בבתי הדין הרבניים, כדלהלן:

נ. (1) כמורשה בבית-הדין כשיר לפעול:

א. עורך-דין בעל רישיון לפי חוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961.

ב. טוען רבני בעל רישיון לפי תקנות הטוענים הרבניים, התשכ"ח-1968.

הואיל ואחי הנתבעת אינו עונה להגדרת "עורך-דין בעל רישיון לפי חוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961", שהרי הוא אינו כזה כל עוד הוא מתמחה, הוא אינו רשאי לייצג בבית הדין.

ואמנם, על פי תקנה נ (2) לתקנות הדיון בבית הדין הרבניים: "בית-הדין יכול להרשות הופעת מורשה לשם פעולה מסוימת או משפט מסוים, אף אם המורשה אינו עורך-דין או טוען רבני מוסמך", ואכן לאור זאת ביקש אחי הנתבעת כי בית הדין יאפשר לו להופיע כמורשה ולטעון עבור אחותו-הנתבעת.

אולם לאור העובדה שעסקינן בבן משפחה של הנתבעת (אחי הנתבעת), ולשיקול דעת בית הדין עובדה זו עלולה להלחיץ את התובע ולא יוכל להציג דבריו כראוי, שהרי מדובר בגיסו המצוי בתוך נבכי המשפחה והמכיר את כל "שיחות הסלון" שבין הצדדים, בית הדין החליט שלא לאפשר לו להיות נוכח בדיון, כדי לאפשר לתובע לטעון טענותיו באופן חופשי. שיקול נוסף שהביא את בית הדין להחלטה זו, הוא חוסר האיזון בהתנהלות המבוקשת על ידי הנתבעת, שהרי לצד הנתבעת עומדים כמייצגים גם אחיה וגם באת כוחה בעוד שלצדו של התובע עומדת עורכת דין בלי סיוע של אח התובע, ואין הצדקה להפלות את הנתבעת לטובה בנקודה זו.

לאחר שהחלטה זו הועברה לצדדים (באופן מתומצת יותר) הדיון המשיך כסדרו.

דיון באשר להרכב בית הדין ובאשר לאי הופעת הנתבעת לדיון

באשר לדיון שהיה אמור להתקיים היום, ראו האמור בהחלטת בית הדין מאתמול כ"א באלול תשע"ז (12.9.17):

בדיון מחר, בית הדין ישאף לסייע לצדדים להתקדם בבחינת דרכם ומטרתם באופן מכובד, כולל אפשרות לסייע בפישור בין עמדות הצדדים, ככל שקיימים ביניהם חילוקי דעות.

כך שבית הדין סבר שניתן לקיים הדיון בהרכב חסר, מכיוון שיתכן ותושג הסכמה לדון בדיין יחיד (ונרוויח חודשי המתנה לדיון מאוחר יותר), ולאור העובדה שהסדר בהסכמה ניתן לבצע בדיין יחיד, ולאור העובדה כי על הפרק שאלת סמכות בית הדין, הנדונה בבית הדין בדיין יחיד על פי תקנות הדיון.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בשלב זה של הדיון, בית הדין שיתף בעמדתו את הצדדים כי לאור החלטתו האחרונה כי ננסה להביא את הצדדים להסדר היום בדרך של פישור וכן לאור שאלת הסמכות שעל הפרק שיכולה לדון בדין יחיד על פי תקנות הדיון, הדיון יתקיים בדין יחיד.

טוענת באת כוח הנתבעת: אנו רוצים הרכב של שלשה דיינים.

ומוסיפה באת כוח הנתבעת: אך אבקש לטעון את הטענות כי אנחנו כבר פה, אך אשמור על טענתי כי אני רוצה הרכב מלא.

בית הדין הבהיר לה כי לא ניתן להחזיק את החבל בשתי קצותיו במקביל, ואז טענה באת כוח הנתבעת כי היא רוצה לדון דווקא בהרכב מלא.

מגיבה באת כוח התובע: אני לא מסכימה. הצדדים כבר הסכימו לדון בהרכב חסר, ורק כאשר התוצאה לא מצאה חן בעיניהם, הם מבקשים הרכב מלא. הם לא העלו זאת כשנכנסו לדיון. אף האישה עצמה לא הופיעה. הם הגישו את הבקשה לדחייה רק לאחרונה.

מגיבה באת כוח הנתבעת: הנתבעת בבית חולים במצב קריטי ומקבלת עכשיו טיפולים כימיים לשם הצלת חייה. לכן היא לא התייצבה.

לשאלת בית הדין מגיב הבעל-התובע: הדיון נקבע כבר לפני חודש וחצי. היא יכלה להזיז את הטיפול. לצו הרחקה הם באו לקבל וידעו את כל הפרטים. היא יכלה להזיז את הטיפול, אך היא התעקשה לדחות את הדיון ולא את הטיפול.

טוענת באת כוח הנתבעת: לא הצלחנו להזיז את הטיפול.

בית הדין הבהיר לצדדים כי בקשת באת כוח הנתבעת לדון בגוף התביעות בהרכב מלא תכובד, אך שאלת הסמכות תידון בדין יחיד, על פי תקנות הדיון.

באשר לאי הופעת הנתבעת לדיון; בשלב זה בית הדין לא ינקוט כל צעד כלפיה, לאור העובדה כי היא חולת סרטן ומקבלת עתה טיפולי כימותרפי, אף שיתכן ויכלה להזיז את הטיפול מראש, כטענת הבעל, ובית הדין שולח לה ברכת החלמה מלאה ומהירה.

לדיון הבא לא תתקבל טענה מעין זו, ומצופה שהנתבעת תיערך בהתאם ומבעוד מועד.

סמכות בית הדין בתביעת משמורת והחזקת ילדים

טוענת באת כוח הנתבעת: בכתב התביעה לגירושין נרשם שהאישה בוגדת, ומתעללת בילדים ומכה אותם. יש טופס מיוחד בבית הדין לכריכה, והבעל יכול היה לכרוך את שאלת החזקת הילדים לתביעת הגירושין. אם הבעל רצה לכרוך אז מדוע פתח תביעה נפרדת להחזקת ילדים? זה מעיד שהוא לא התכוון לכרוך. ואנחנו הגשנו תביעה ראשונה לבית המשפט. כן לפי תקנות הדיון, דיון במשמורת צריך להיות קבוע בתוך 30 יום, אך למעשה עברו פחות משלושים יום. כן נפתח תיק קודם בבית המשפט לצו הגנה, ונתנה החלטה המפנה לשירותי הרווחה.

מגיבה באת כוח התובע: אין ספק שכתב התביעה לגירושין הוגש לפני התביעה לבית המשפט. הבעל הגיש שורה בודדה כשלא היה מיוצג, ואין דרישה ממנו שיבין את כל הפרטים. הוא אף הזכיר את הילדים בכתב התביעה כשכתב שהאישה מתעללת בילדים, וכמו כן, נושא המשמורת כרוך מטיבו וטבעו לגירושין, לכן הסמכות לבית הדין. בבית הדין אין צורך להגיש

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כתב הגנה. אף בכתב הראשון הוא התכוון לילדים ולכן הזכיר אותם בכתב. כתב התביעה השני הוא רק תוספת והשלמה, ולא בא לבטל או לשנות את מהותו של כתב התביעה הראשון.

עד כאן עיקרי טענות הצדדים ההדדיות באשר לכך.

ובכן, בית הדין כבר הביע דעתו בהחלטותיו הקודמות באשר לשאלת סמכות, ונזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום י"ט באלול תשע"ז (10.9.17):

בקשת באת כוח האישה לדחיית הדין.

א. הזימון לטיפול הרפואי הונפק כבר לפני זמן לא מבוטל, כך שלא יהיה ניתן לדחות את הדיון בערבו של דיון על ידי נימוק זה ללא הסכמת הצד השני.

ב. תיק הגירושין נפתח ביום ח' באב תשע"ז (31.7.17) ותביעת משמורת כרוכה לתביעת הגירושין מעצם טיבה וטבעה, כך שהטענה אודות הסמכות אינה ברורה, ובית הדין אינו מוצא עילה לקבוע כי הסמכות אינה לבית הדין הרבני.

כן נזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום כ"א באלול תשע"ז (12.9.17):

בקשת באת כוח האישה למחיקת התביעה הוקראה.

לא נמצא באמור בבקשה עילה מוצדקת לביטול האמור בהחלטת בית הדין מיום י"ט באלול תשע"ז (10.9.17). כל התביעות המפורטות בטבלה שהוצגה על ידי המבקשת נפתחו לאחר הגשת התביעה של הבעל בבית הדין, ואף תביעה לצו הגנה לא מקנה סמכות לערכאה השיפוטית, וההלכות בכל הנ"ל ידועות.

משכך, הדיון מחר יתקיים במועדו, ככל שלא תוגש בקשה מוסכמת לדחייתו. בדיון מחר בית הדין יעסוק אף בשאלת הסמכות, ככל שיידרש לכך, ובמסגרת האמור מעלה.

בדיון מחר, בית הדין ישאף לסייע לצדדים להתקדם בבחינת דרכם ומטרתם באופן מכובד, כולל אפשרות לסייע בפישור בין עמדות הצדדים, ככל שקיימים ביניהם חילוקי דעות.

ובית הדין לא מוצא אף עתה עילה לחרוג מהחלטותיו אלו.

מלבד האמור שם, בית הדין לא מוצא בהגשת כתב תביעה להחזקת ילדים שהוגש לאחר מכן כביטול הכריכה מעצם טיבה וטבעה. הוספת טענות אינה מבטלת כריכה קיימת, וכל שכן באופן שהתובע הזכיר את דאגתו לילדים בכתב התביעה המקורי שלו. אין ספק שהסמכות בתביעת המשמורת והחזקת ילדים נתונה לבית הדין הרבני, ועל פי ההלכות הידועות, אף אסור לו להתנער ולהוריד ממנו את סמכותו, וכל שכן בטענה שאינה מוצקה.

ונפרט מעט יותר.

סמכות בית הדין בסוגיית משמורת והסדרי ראייה שלא נכרכו לתביעת הגירושין

בשורות דלהלן נברר את שאלת סמכותו של בית הדין לדון ולהכריע בנושא המשמורת והסדרי הראייה בתיק שבנדון (ובית דין זה כבר אמר דברו כנ"ל אף בתיקים אחרים), לאור העובדה כי הבעל-האב לא ציין במפורש בכתב תביעת הגירושין שהגיש ביום ח' באב

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תשע"ז (31.7.17) את עניין המשמורת והסדרי הראייה (אף שהזכיר את ענין הילדים ודאגתו להם).

כדי להכריע בשאלה זו, נקדים ונאמר כי עניין החזקת הילדים הוכר בפסיקה ככרוך "מעצם טיבו וטבעו" בתביעת הגירושין, ובית הדין הרבני מוסמך להכריע בו מרגע שהוגשה בפניו תביעת גירושין. משמעות הביטוי "מעצם טיבו וטבעו" הוא, שאם לא נאמר אחרת בתביעת הגירושין, משמע שנושא החזקת הילדים ממילא, וכדבר ברור, מקובל ומוסכם, כרוך בתביעה זו (ראה: בד"מ 1/60 וינטר נ' בארי, פ"ד טו(2) 1457).

ובע"א 198/82 (רותן נ' דותן, פ"ד לח(1) 1), נאמר:

נושא החזקת הילדים לפי מהותו כרוך בנושא הגירושין.

לפי לשונו של סעיף 3 לחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג, כל התביעות הכרוכות בגירושין יידונו בבית הדין הרבני. נושא זה כרוך במהותו בתביעת הגירושין, ואין צורך לדון כלל בכנות הכריכה (ראה בנדון: ע"א 184/75, בעמ' 529, וכן ע"א 213/77, בעמ' 296, בעמ' 835).

וכן ראה עוד בבג"ץ 4238/03 (לוי נ' בית-הדין הרבני הגדול בירושלים, פ"ד נח(1) 481 (כב' השופט א' גרוניס)):

משמורת ילדים היא עניין אשר לפי עצם טיבו וטבעו כרוך בתביעת הגירושין, ועל-כן הוא נתון לסמכות בית-הדין, אלא אם ערכאה מוסמכת אחרת דנה בעניין קודם לכן (למשל, ביד"מ 1/60 וינטר נ' בארי). לפיכך היה והוגשה תביעת גירושין לבית-הדין טרם הגשתה של תביעה בעניין משמורת לבית-המשפט, תהיה הסמכות הבלעדית לדון בנושא המשמורת לבית-הדין.

ובבג"ץ 2898/03 (פלונית נ' בית-הדין הרבני הגדול, פ"ד נח(2) 550 (21.01.2004)) נקבע:

על-פי פסיקתו של בית-משפט זה, משמורת ילדים נחשבת סוגיה הכרוכה בתביעת הגירושין לפי טיבה וטבעה כל עוד לא נתבעה קודם לכן בערכאה מוסמכת אחרת. יתר העניינים דורשים כריכה מפורשת בתביעת הגירושין (ע"א 8/59 גולדמן נ' גולדמן [1], בעמ' 1091; ביד"מ 1/60 וינטר נ' בארי (להלן – עניין וינטר [2]), בעמ' 1467).

הרציונל שבדבר הוא פשוט וברור, שכן לא ניתן לבצע את הליך הגירושין ופירוק התא המשפחתי ללא שנקבע הסדר בעניין החזקת הילדים והסדר ראייתם.

בענייננו, תביעת הגירושין הוגשה ביום ח' באב תשע"ז (31.7.17) קודם להגשת התביעות לבית המשפט לענייני משפחה, ואם כן הסמכות לדון במשמורת הילדים נתונה לבית הדין הרבני.

משכך, עמדת בית הדין היא, כי נתונה לו הסמכות לדון גם בהסדרי הראייה, ולו מן הטעם כי סוגיית הסדרי הראייה היא עניין הנגזר מסוגיית המשמורת. כך דעתה של כב' השופט א' חיות בבג"ץ 7298/14 (פורסם בנבו, 15.5.2016), וכן דעתו של ביהמ"ש העליון (כב' השופט א' גובראן) בבג"ץ 2621/11 (פלונית נ' בית הדין השרעי בירושלים):

בהמשך לכך, אני מוצא לנכון להעיר כי תהיתי האם יש מקום להורות כי ככלל אין לפצל את הדיון בין ענייני המשמורת להסדרי ראייה. כך ניתן לקבוע, כי מרגע שהוקנתה הסמכות לערכאה מסוימת לדון בענייני המשמורת הרי שסמכותה חולשת גם על הסדרי הראייה בהיות האחרונה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כאמור, בבחינת סוגיית-בת לראשונה. כך גם, משרכשה ערכאה כלשהי סמכות לדון בהסדרי הראייה, תהיה מקבילתה מנועה מלדון בענייני המשמורת לרבות הסדרי הראייה. כל זאת אלא אם שוב הסכימו שני הצדדים לוותר על סמכותה של הערכאה לה הסכימו לראשונה ולהעביר את עניינם לערכאה המקבילה (ראו ע"א 534/73 טננהולץ (כהן) נ' כהן, פ"מ כח(2) 492 490) (1974); ע"א 159/82 ויזנסקי נ' רידר ואח', פ"ד לו(4) 763 757 (1982)). כלל כזה עשוי לתקן ולו במקצת את העוול הנגרם למשפחות רבות בעקבות הפיצול בשיפוט הנהוג בשיטתנו על השלכותיו הפוטנציאליות.

וכן ראה גם בבג"ץ 2659/14 (פלוגית נ' בית הדין הרעיוני לערעורים בירושלים).

לאור האמור, בית הדין קובע כי הסמכות לדון בהחזקת הילדים ובהסדרי ראייתם בתיק דנן, כולל בסוגיית המשמורת, נתונה לבית הדין הרבני.

סעד זמני אינו קובע סמכות

באשר לטענת באת כוח הנתבעת כי בית המשפט כבר הוציא החלטה בתיקים שנפתחו לפניו תוך כדי מתן החלטות בצו הגנה, ובכך נשמטת סמכותו של בית הדין (לכאורה), בהתאם להלכת פלמן), נשיב כך:

בית הדין מכבד כל ערכאה מקבילה בכלל, ואת שופטיה בפרט, אולם, הסעד הזמני שניתן על ידי בית המשפט, בדמות הזמנת תסקיר מאת פקידת סעד, אינו קובע סמכות.

בית הדין רואה בהחלטה זו סעד זמני בלבד – ואין בה כדי להקנות סמכות בתיקים הנדונים, אשר בית הדין קנה בהם סמכותו לראשונה, כאמור לעיל.

העיקרון הנ"ל כבר הובא בכמה החלטות שונות, וראה לדוגמה החלטת בית הדין הרבני נתניה (תיק מספר 832273/2, מאת כב' הדיין הרב אריאל ינאי שליט"א), שכתב כך:

באשר לנושא השני שהועלה בדבר בקשת סעד זמני למתן פסק דין הצהרתית ברכוש – שאין לראות בו כדי לקבוע סמכות שיפוט על ידי הערכאה האזורית, הדבר נכון באופן עקרוני, ומכל שכן בתיק המסוים שלפנינו, בו לא נידונו עדיין כלל נושאי הרכוש לגופם.

והביא ראייה לדבריו מהחלטת בית הדין הרבני בחיפה בהחלטתו בתיק מספר 1-24-9840:

תביעה על פי סעיף 11 לחוק (חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973) הינה הלכה למעשה בקשה לסעד זמני. כל כולו של סעיף זה עוסק, כפי שמעידה כותרתו, ב"אמצעים לשמירת זכויות", אשר באופן מהותי אינם בגדר סעד סופי. לפיכך, בצדק פסק בית המשפט העליון כי משהוגשה התביעה הרכושית העיקרית לבית הדין הרבני, צריכים גם סעדים לפי סעיף זה להיות נדונים שם, וכמו כל טפל ההולך אחר העיקר.

לא כך הוא כאשר לבית המשפט מוגשת רק תביעה לשמירת זכויות על פי סעיף 11 לחוק, הגם שהיא המוגשת ראשונה. כאמור, זהו סעד זמני בלבד, ואין בו כשלעצמו כדי להכריע בגורל הסמכות לדון בסעדים רכושיים עיקריים, שטרם נתבעו. זאת ועוד, היקף סמכותו של בית המשפט נגזר מן הסעד אשר נדרש בכתב התביעה. לא ייתכן להעמיס בגדרי הסמכות של בית המשפט, עניינים שלא נתבעו בכתב התביעה. כאשר נכרך בבית הדין רק חלק מענייני הרכוש, כגון עניינה של דירת הצדדים, ולא נכרכו ענייני רכוש אחרים, כגון זכויות סוציאליות של הצדדים, מקובל לומר, כי רק אשר נכרך

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הוא הנמצא בסמכות בית הדין, בעוד שלגבי עניינים אחרים ניתן לפנות לבית המשפט לענייני משפחה. כך גם ביחס לתביעה רכושית שלא נתבעה בבית המשפט, לא ניתן לומר כי היא בסמכותו, אך ורק בשל העובדה כי בית המשפט עוסק בטווח מסוים של רכוש הצדדים. לפיכך, אילו היתה האישה מגישה לבית המשפט ראשונה רק תביעה לשמירת סעדים, לא היינו רואים בכך כל מחסום לסמכות בית הדין לדון בענייני הרכוש שנכרכו על ידי הבעל.

שם ציין כי גישה זו של בית הדין האזורי אומצה על ידי כבוד בית הרבני הגדול בית הדין הגדול (בתיק מספר 1700-1-21):

עמדתו של בית הדין האזורי מקובלת עלינו. המערערת לא תבעה בבית המשפט סעד של חלוקת רכוש. כל אשר תבעה הוא סעד של שמירת זכויות. מעצם טיבו זהו סעד ביניים וההחלטה הסופית בעניינו מתמצית בשמירת זכויות בלבד. כדי להעניק למערערת סעד זה, לא מוטל על בית המשפט להכריע באופן סופי בתביעה לחלוקת רכוש. כל אשר יאמר בית המשפט באשר לזכויות ההדדיות של הצדדים ברכוש שיש להם, לא יהיה בבחינת מעשה בית דין בקשר לחלוקת הרכוש. קביעותיו של בית המשפט תהיינה לכאוריות והן תהיינה מוגבלות לצורך מתן הסעד של שמירת הזכויות. דווקא בגלל היקפו המוגבל של הסעד יש להניח כי לא יתנהל משפט מפורט כמקובל במשפט חלוקת רכוש. לאור שיקולים אלו, שהינם רק בבחינת שיקולים משלימים לטעמי בית הדין האזורי, אין מקום לומר כי הקדמת בקשה לשמירת זכויות רכושיות בבית המשפט לענייני משפחה, שוללת את סמכותו המאוחרת של בית הדין בתביעה לחלוקת רכוש שנכרכה בתביעת גירושין.

וכך סיימו שם בבית הדין האזורי נתניה:

אמור מעתה: מלאכתנו כבר נעשתה על ידי אחרים, ודבר שפתים בעניין זה הוא אך למותר.

נעיר עוד כי הקביעות המשפטיות הללו של כבוד בית הדין הגדול בשני נושאים האמורים מיושמות חדשים לבקרים בבתי הדין הרבניים בתיקים משפטיים רבים כנוהג קבוע ורגיל מקדמת דנא.

והדברים מדברים בעד עצמם, וידועים זה מכבר.

מסקנה

לאור כל האמור, ולאור העובדה שתביעת המשמורת והחזקת ילדים כרוכה מעצם טיבה וטבעה לתביעת הגירושין שהוגשה טרם הגשת כל תביעה בית המשפט (מלבד צו הגנה, שאינן מקנה סמכות כאמור), בית הדין קובע כי הסמכות בתיק החזקת ילדים ומשמורת נתונה לבית הדין הרבני.

ייקבע דיון נוסף בהרכב מלא באשר לתביעות לגופן.

ניתן ביום כ"ב באלול התשע"ז (13/09/2017).

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד